

er fremkommet, og at det er ledsaget med slige Bilag som dem, der ere omdeelte her i Thinget, og at der desforuden allerede tidligere er fremkommet andre Forslag, som her ere indbragte som private Forslag, synes mig ere slaaende Kjendsgjerninger for, at Opfyldelsen af Bestemmelsen i Grundlovens § 75 altfor længe har været stude tilside. Det var min Agt omtrent paa samme Tid, som det foreliggende Lovforslag blev anmeldt, at fremkomme med en Forespørgsel til den høitagtede Cultusminister, om vi i den nærmeste Fremtid kunde vente Skrift fra den høitagtede Ministers Side til at efterkomme og fuldbyrde Bestemmelsen i § 75. Smidlertid give Forhandlingerne om dette Lovforslag jo rigelig Anledning til samtidigt at faae dette Spørgsmaal drøftet, og jeg har derfor undladt at stille en særlig Forespørgsel. Vi have ogsaa af den høitagtede Cultusminister idag faaet et uforbeholdent og ligefremt Svar i saa Henseende, men jeg tilstaaer, at det er et Svar, som ikke kan tilfredsstille mig. Det er min Overbeviisning, at just de Grunde, som den høitagtede Cultusminister anførte som Aarsager, hvorfor han ønskede for Tiden at gaae afveien for dette Spørgsmaal, kun ere et hyderligere Beviis for, at man for længe har ladet det ligge uden at ville røre ved det, og de Grunde, som nu gjøre det betænkeligt at tage fat derpaa, ville ingenlunde aftage, men tværtimod tiltage med forøget Styrke. I denne Henseende har vistnok den ærede sidste Taler (Casse) Ret i Meget af det, som han i Slutningen af sit Foredrag fremførte, men deraf følger ikke for mig Nødvendigheden og Rigtigheden af at gaae ind paa det her fremkomne Forslag saaledes, som det foreligger. Jeg tager paa en vis Maade imod det med en Slags Tilfredsstillelse, fordi det er et Moment, som stærkt peger hen paa, at vi ikke ville vedblive at staae uforsløse ligeoverfor Spørgsmaalet om Kirkeforfatningens Ordning, men samtidigt dermed staaer det ogsaa for mig som en afgjort Ting, at vi ikke gjøre Ret i nu at — jeg vil ikke sige: gjøre Indgreb i, men — foregribe Kirkeforfatningens Ordning ved at tvinge den ind paa en bestemt Vej og ved forud at give Forfrister, der siden ville have den Virkning, at de i deres Conseqventer uund-

gaaelig ville og maae gjøre sig gjældende, og berøve os den Frihed, som det var ønskeligt at have, naar denne Sag engang skal behandles aldeles uafhængigt af andre Forhold. Jeg beklager, at det ikke er lykkedes tidligere at bringe Spørgsmaalet om Kirkeforfatningens Ordning til Afslutning, og at man ikke er kommen videre dermed end til den, som jeg troer, urigtige Anskuelse, at det er et Spørgsmaal, der paa en vis Maade er uløseligt, og at man derfor skulde nøies med at lade det henstaae som en uløselig — jeg havde nærsagt: Gaade — og derimod søge at bringe det ind paa en Vej, som vil slunge disse Knuder sammen paa en Maade som den, vi nu ere ifærd med at komme ind paa. Jeg anseer denne Vej for ubetinget færlig, og det af to væsentlige Grunde, deels ifølge Conseqventen af denne Lov og ifølge den Hovedtanke, som ligger i den, og deels ifølge den Forpligtelse, som idetmindste for mig staaer som uafviselig ligeoverfor Folketjens Ret og Folketjens Forbringer. Jeg kan nemlig ikke være enig med det ærede Medlem for Skanderborg Amts Bde Valgtreds (Faaborg), naar han forleden udtalte, at vi ingenlunde manglede en Kirkeforfatning, eftersom vi havde Nigsdagen. Nei, mine Herrer! Nigsdagen kan virkelig ikke erstatte Manglen af en Kirkeforfatning. Denne er ifølge Grundlovens § 3. hygget paa bestemte Regler, en bestemt Troesbekjendelse, den er ikke blot hygget paa den christelige Tro, men endog ligefrem paa den Lutheriske Lære, paa den Augsburgske Confession, men paa hvilken Tro er vor Nigsdag hygget? Paa den Lutheriske Tro eller blot paa Christendommen? Nei! vi kunne sidde her, hvemsomhelst, uden nogensomhelst Tro. Vi ere maastee Christne Alle, som sidde her, men vi kunne ligesaa godt her være Ifke-Christne Allesammen. Det forekommer mig, at en Forsamling, som er lovgivende for alle verdslige Anliggender, ikke bør ville hævde sig Ret til ogsaa at være det i de aandelige, i Troessager, naar den bitterligt ikke har det Grundlag for sin Sammensætning, som er en nødvendig Betingelse for, at denne Tro ikke skal mangle. Men deraf følger ingenlunde, at jeg ikke skulde erkjende, at en Kirkeforfatning ikke kan blive til uden Sanction af Nigsdagen. Dette er